

gennem Tiendeafløsningen fremkom store løse Kapitaler, som vedkommende Tiendejere kunde benytte og bruge, som de havde Lyst til, saaledes som de mente det var fordelagtigt for dem, saa kunde man gaa til en mindre Erstatningssum end just det 24-dobbelte. Men naar vi se hen paa, hvorledes Sagen forholder sig, kan jeg ikke være enig med ham. Tienden bestaar af 3 Dele, og for det første, hvad Præstetienden angaar, gælder hele denne Betragtningssmaade jo aldeles ikke. Den Kapital, der vil komme ind for en afløst Præstetiende, vil nødvendigvis blive lagt hen i Stiftelser, i Statskassen eller hvor man nu vil gøre af den; med den kan der ikke spekuleres; den kan ikke antages at komme til at give en større Indtægt, selv om den er afløst med det 24-dobbelte af, hvad Tienden hidtil har givet. Og dernæst have vi Kirketienden. For saa vidt som det ærede Medlem er enig med mig i, som det forekom mig han var, at Kirketienden ikke bør skilles fra Kirkebygningen, vil akkurat det samme være Tilfældet. Ogsaa de Kapitaler, der der ville komme ind, ville blive baandlagte; hvor de ville blive anbragte, er for saa vidt ligegyldigt, men baandlagte ville de blive; der vil ikke kunne være Tale om at spekulere med dem. Og naar man vil gaa den Vej, som jeg anbefaler, og som jeg, hvis jeg ikke tager fejl, forstod, at det ærede Medlem sluttede sig til, nemlig at Tienden ikke maatte skilles fra Kirken, kan jeg heller ikke se rettere end, at der ikke vil være nogen Udsigt til at bringe et større Udbytte ud af de Kapitaler, der komme ind for Kirketiendens Afløsning, end vedkommende hidtil har haft af sin Tiende. Saa er der Kongetienden tilbage. Hvad denne angaar, er vistnok i det mindste de $\frac{2}{3}$ af Kongetienden i offentlige Stiftelsers eller Hospitalers Besiddelse, og for disses Vedkommende vil akkurat det samme gælde. Det bliver til syvende og sidst kun en forholdsviis ringe Del af Tienden, om hvilken det vil gælde, naar den bliver afløst, at der vil komme Kapital fri til saadan Anvendelse, som kan antages at ville give betydelig større Indtægt end den afløste Tiende, og det var dog dette, der egentlig skulde berettigede til at gaa lavere ned, end det 24-dobbelte, som det foreliggende Forslag gaar ud paa.

Saa er der ganske vist en Ting: Man bliver fri for Tiendskatten. Nu er det ikke let aldeles bestemt at sige, hvad det vil betyde, men det vil paa mange Steder omtrentlig svare til, at der i Lovforslaget

ikke er budt det 24-dobbelte, men det 25-dobbelte. Men jeg skal ikke benægte, at naar man foretager en nøje Efterregning og særlig lægger Vægt paa Skatten, vil det være muligt, at det 24-dobbelte i visse Tilfælde kan være for højt, og at man kunde komme ned til det 23-dobbelte. Meget længere ned tror jeg ikke man vil komme, naar man er retfærdig. Paa den anden Side kunde det hælde, at der var Steder, hvor man vilde blive nødsaget til at gaa over det 24-dobbelte, hvis man vilde gaa den Vej og tage særligt Hensyn til Skatten. Jeg ved det ikke, men jeg antager, at man fra Forslagsstillernes Side har valgt det 24-dobbelte, fordi man har villet tage Gennemsnittet, som man har ment gennemsnitlig vilde være fuld Erstatning for alle.

Dalsgaard: Jeg beklager, at den ærede Ordfører nøder mig til at gøre endnu en Bemærkning, men jeg er nødt til at protestere mod, at hele Forslaget efter min Opfattelse skulde være noget Juks, som den ærede Ordfører sidst sagde, at han havde faaet ud af mine Udtalelser. Det er saa langt fra, at jeg jo endog udtrykkelig har givet Forslagets Grundtanker min Tilslutning. Grundtankerne ere jo disse, at der skal være Tvangsafløsning, og at Statskassen skal bidrage noget væsentligt til Afløsningen, og de to Ting hænge efter min Opfattelse ogsaa nøje sammen. Det er jo derfor ganske ubeføjet, naar den ærede Ordfører drager saadanne Slutninger ud af mine Udtalelser, som han nu sidst drog. Den ærede Ordfører talte om min Sindsstemning, den er ganske normal, men jeg beklager, at den ærede Ordførers Sindsstemning eller Stilling er saaledes, at han benytter saadanne Udflugter i Debatten. Før tillagde han mig en Udtalelse, som han kort efter maatte indrømme, jeg slet ikke havde brugt, nu uddrager han en Konklusion af mine Udtalelser, som ikke ligger deri. I mine Udtalelser ligger kun, at jeg ikke anser Forslaget i alle sine Enkeltheder for at være noget Mesterværk, og det tror jeg ogsaa at have paavist Rigtigheden af, uden at den ærede Ordfører har kunnet afkræfte min Paavisning deraf.

Berntsen: Maa jeg bede om Ordet.

Formanden: Er det for en kort Bemærkning?

Berntsen: Ja!